

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Május 4dikén, 1824.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' midőn Apr. 9d az Alsó-Háznak Deputatiójában a' Kinestár Cancellarius a' azt javallotta volna, hogy templomok' építésére 500,000 font Sterlinget kell ajánlani, ez ellen Hobhouse Úr három rendelkezést hozott fel, mellyek szerint az eddig ezen célra fordított egy millió font Sterlingből csupán 153,886 személy számára építettek templomok, a' midőn még 179 helyeken három millió lélek szükölködik templomok nélkül, a' mint ez a' Parlamentumnak bejelentetett; mellyért is az említett célra 20 millió font Sterling kívantatnék, 's e' szerint a' kívánt 500,000 font sem elegendő nem lenne, sem alkalmatosan nem használtathatnék. — Ezen állításnak viszont Peel Úr mondott ellene, így szólván beszédének végén: „Azon templomokból, mellyekre Anna Királyné alatt adatott költség, mindössze is csupán 11 épített, ellenben a' már említett egy millión száz. És így az 500,000 font Sterlingen még meg 50 templom fog építettai; 's ezzel az emberek adakozóságra ébresztetnének, és ha a' mostani ajánlással 800,000 familiából, mindenikből csupán egyegy személynek adunk is alkalmatosságot az Isten házána gyakorlására, már úgy is több jót teszünk, mintha az említett summát akármi más egyéb célra fordítottuk volna.“ — Dr. Lushington, jóllehet az Oppositiohoz tartozik, még is e' részben egészen a' Minister mellett volt, 's különösen azt jegyzette meg,

hogy Angliában a' Püspököt nem ismerők' mindegyre nevedő törvénytelen tetteiket, egyedül ezen módon lehetne megakadályoztatni. Ezen állításának erősségéül szembetűnő helyeket olvasott-fel bizonyostársaságnak tudósításaiból, melly magát hazai Missió-társaságnak nevezi, 's csaknem minden más dolgot kiesszítőleg azzal foglalatoskodik, hogy az egyesült Kiralyságnak minden részeibe Ágeneket küldöz azok számának szaporítása végett, kik az uralkodó anyaszentegyház-tól elpártoltanak. — Hume Úr ellene mondott a' Doctornak. Felfejtegette egyszersmind azon vélekedést, hogy sokkal inkább célra vezető dolog lenne, jeles tudományú férjfiakkal tölteni-bé a' predikáló-székeket, mint új templomok' építtetéséről gondoskodni. A' többek között megmutatta Hume Úr, hogy az Anglica anyaszentegyházhoz tartozó 10,600 hivatalban lévő Papok közül, csupán 3798 folytatja tisztségét rendeltetésének helyén; Irlandiában legalább, melly iránt annyia' panasz, több Pap teljesíti kötelességét. — Dr. Lushington azon állítással igyekezett elhárítani magáról a' türedelmetlenség' vádját, hogy nagy még a' különbség a' Püspököt nem ismerő felekezet iránt viseltető ellenségeskedés, 's önn valláshoz való ragaszkodás között. — Gordon Úr részére állott. Ő maga is cél nélkül való költségnek tartá elsőben 500,000 font Sterlingnek templom' építésére fordíttatását, hanem utóbb megtudván, milly' nagy szükség lenne az Anglica templomok-

ra, azolta a' dologról másként kezd már gondolkozni. Egy tiszteletre méltó és tudós Úr ugyanis azt jelentette, hogy vándorló Missionariusok járnak házról házra a' végre, hogy a' népet az általok úgy neveztetett szoros vallásos megfogásokra taníthassák. Képmutó és sorából kicsafart időben élünk, mond végre a' szólló, 's azt tartom hogy sokkal több veszedelmet okoznak ezen Evangyéliomi Missionariusok, a' mint magokat elnevezék, ~~mint~~ az Anglicana anyaszentegyház' Papjai. 'S ezen vándorló Predikátorok veszedelmes befolyásának örömezt gátat akarván vetni, jó leszen elfogadni a' felyebb említett javallatot. Ez, 59 voks ellen 148-czal el is fogadtatott.

Marseilleből így ír egy Ágens Apr. 9d: „A' Racer nevezetű sebes hajó, melly Mártz. 30d még Algir alatt volt, ma érkezett-meg ide. Azt a' hírt hozts, hogy Algir előtt két ánglus Fregát portyászik, Bona előtt pedig más kettő. Még eddig semmi alkudozás nem történt, 's a' mint látszik nem is egyhamar fog történni. A' Revenge nevű Línea-hajó Admirális Szír Harry Nealeval, Algir alól Mahon felé evezett, 's azt hiszik hogy onnan Maltaba vagy Marseillebe fogja útját venni. A' Hollandiai hajós osztály Mártz. 13d Mahonban feküdt; azolta semmit nem hall róla az ember. Admirális Ruysch, a' mint hallik, rövid időn tengerre száll, 's előbb a' spanyol partokon száguldozván, visszatér Algir' ostromlására.

Számos Londoni Journálok czáfolására kelnek a' száraz föld Ujság-levelei által elterjesztetett azon tudósításnak, melly szerint Gen. Mina, Hollandiában vagy Pruszsziában szándékozna menedéket keresni. Ugyanis ő Bourton-Crescentben egész esztendőre bérelt-ki házát. 'S általjában híre vagyon, hogy az ánglus Miniszterek azon ajánlást fogják tenni a' Parlamentumnak, hogy a' melly

Spanyolok Mártz. 3 idike előtt futottak Angliába, esztendőnként való segédet kapjanak.

Amaz ismeretes spanyol Generalis Vigo, a' Corunnai volt Kormányzó, Londonban megérkezett. A' franczia Igazgatásnak egy emlekezetető-írást szándékozik ő beadni, javainak visszanyerése végett, mellyeket a' spanyol Igazgatás confiscaltatott.

Egy Londoni miniszteri Ujság azt mondja, hogy minekelőtte Lushington Úrnak adatott volna a' Bombayi Kormányzóság, azzal elébb Szír James Macintosh kináltatott-meg, de el nem fogadta.

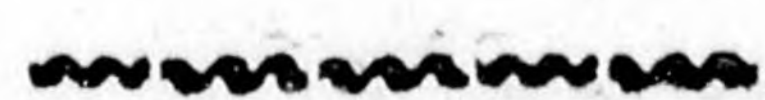
A' Hibernia nevezetű gőzhajó a' mi nap Bristolból Dublinba 24 óra alatt ment, vissza pedig 20 1/2 alatt. Ezen sebes menetel még a' gőzhajókra nézve is példa nélkül való ekkoráig.

A' Success nevű szállító-hajó m. eszt. Dec. 31d indult-el Sierra-Leonából; Jan. 22dikére a' Coast fokhoz, 's Febr. 14dikére az Ascensio szigetere érkezett, és Apr. 10d Portsmouthba evezett-bé. A' vele jött Kapitány, Filmore azt e' tudósítást hozta, hogy az Aschantekkel mind egyre tolyik a' had. Szír Charles MacCarthy taborba szállott ellenek, 's Coast fokáról az Europaik mindenféle hadi eszközökkel követék. A' Európából újokban érkezett katonaság között nagy pusztításokat tett az Áfrikai égálj.

Egy, John Cross Morphiew nevezetű Pap, ki a' Kenti Grófságban iskolát tartott, adósságai miatt fogságra vitetett. Midőn Apr. 5d délutáni 5 órakor két fiai látogatására menének, véreben úszva találák atyjokat, 's végpercenetein jelen valának. A' szerencsétlen a' torkat metszé meg.

Londonban, az utóbbi napokban egy, számos tagokból álló ló-lopó czimboraság fedeztetett-fel, 's alig tudná ki találni az ember, minémű kereskedést

űztek lopásokkal ezen tolvajok. — Mihelyt egy lóra szert tehettek, azt tüstént a' Whitechapeli vágó-helyekre hurczolták; 's ottan a' szegény párát, akár 100 Guinet akar csak ötöt ért legyen meg, minden irgalom nélkül leölték; eldarabolták, megfőzték, bésózták, 's az illy' formán elkészített lóhúst, füstölt marhahús avagy sódar gyanant eladták. Egyetlenegy hétnek folytában több leöldöstetett így 200 lónal, 's húsok megkészítetett a' leírt módon. A' gazságnak felfedeztetését egy inas szorgalmának lehet köszönni, ki vigasztalhatatlan vala azon eset miatt, hogy míg a' csapszékben ivott, Urának egy szép kanczáját ellop-tak. Ő azonnal elindult nyomozni a' lovat, 's olly szerencsés volt, hogy reá-talalt a' vágó-helyre, éppen e' mikor le akartak szűrni a' két font Sterlingen meg-vásárlott kanczát. A' ló lopókank ezen tár-sasága, „füstölt-hús-árosok“ nevezet alatt állott fenn; a' fő városban pénztárt és rakodó-helyeket tartottak. Ezen felfede-zésnek alkalmasint nevezetes következé-sei fognak lenni, minthogy az ánglus tör-vények olly kemények a' ló-lopásra néz-ve, hogy az több esetekben hallálal bünt-etik.

Ápr. 15d Dr. Phillimore Ur az Al-só-Hazban arra való engedelmet kért, hogy az ánglus Catholicusok' egybees-kedtetéseket, keresztelkedéseiket és temet-kezéseiket illető törvényekre nézve, eze-ket megváltoztató törvény-javallatot ad-hasson-elő. A' mostan fennálló törvé-nyek szerint ugyanis, azon Catholicus-nak házassága, kinek eskettetése nem Protestáns templomban 's nem az An-glicana anyaszentegyház szertartasai szerint történt, sikertlennek tartatik, 's az efféle házasságban nemzett gyer-mekek, korcsoknak. Ha valamelly gyermek Catholicus szertartás szerint

kereszteltetik, az atyja száz font Ster-ling' fizetésére büntettetik, 's a' melly Catholicus nem Protestans temetőbe te-mettelett, örökösei 20 font font Sterlin-get tartoznak fizetni büntetésül. Meg-jegyzette végre a' szólló, hogy ezen tör-vényeknek megszorító erejek alól, mel-lyek minden, az Anglicana vallástól kü-lönböző hitűekre egyenlően tartoznak, a' Zsidók és Quakkerek ki tudák magokat vonni, pedig nincs reá semmi ok hogy a' Catholicusok iránt kevesebb kegye-lemmel legyünk mint amazok iránt. A' nevezett törvény-javallatnak előterjesztet-hetése elfogadtatott.

A' Demerary szigetén volt Smith nevezetű Missionárius pere nyomtatas-ban kiadatott, 's a' Közönség háza' tag-jai között kiosztatott. Ez a' per olly nagy kiterjedésű, hogy 92 tömött oldalt tölt-el egész árkus formában. Smith 6 — 7 esztendőtt töltött az említett Coloniában, 's egy napló-könyvet vitt, mellybe min-den előtte emlékezetre méltó dolgot fel-jegyzett. Ezen 6 1/2 esztendőre terjedő napló-könyvből a' biró 17 cikkelyt hoz-elő annak megmutatására, hogy a' Mis-sionáriusok akként forgódtak a' Szere-csenek körül, hogy ezeknek el kellett kedvetlenedniük az Igazgatástól.

A' Courier utób azt mondja, hogy az Éjszak-Amerikai meghatalmazott Mi-niszternek Andersonnak a' Columbiái Köztársaság' Elölülőjéhez 's a' fő tisztsé-gekhez, béköszöntő Audientziája' alkal-matosságával tartott beszéde, egy kevés-zé Utopiai módon hangzik, és még ezen megjegyzést is teszi a' Courier: ezen új Köztársaságok' szava igen sokban hason-latos a' tapasztalatlan ifjak' beszédéhez, kik mindenkor az képzelik, hogy a' melly pályára ők fellépnek, azt valami külö-nös természetű, 's egészen különböző at-tól, melly az emberiség többi részének elébe vagyon szabva. — Anderson Úr

így szól: „A' Despoták eleitől fogva azt tartották, hogy a' békesség művei nem elegendők arra nézve, hogy az embert elegendőképen foglalatoskodtassák; 's mennyire hitték ők ezt valósággal, megmutatták azzal, hogy millióként áldozták fel az embereket. Ellenben az Amériikai Köztársaságok sorsának kormányzóji, óhajtom, tartsák legfőbb kötelességeiknek, hogy minden ellenségeskedést kerüljenek 's mutassák meg ezzel ama megalacsonyító 's csupán Tyrannushoz illő principiumnak hamisságát.“ — Ez, mond a' Courier tovább, Románnak az igaz igen szép, de Philosophiának ugyan rossz. — Míg az ember ember leszen, mindenkör veszszik egymással, valamikor szak arra valóságos, avagy csak vélemény szerint való okot talál. Csak az ábrándozó képzelheti azt, hogy ember olly kormányrendet találhasson, mellyel az emberi természetet meg lehessen változtatni.

Gen. Minát az ő Cataloniában való magaviseletéért valamelly spanyol szökevény, ki magát Veraxnak mondja, keményen megtámadván néhány Ujságokban, a' Generális ezen feleletet adatá Titoknoká által: Mina reményli, hogy az őtet lenyomó szerencsétlenség nem fog még személyes indulat' elkeseredésével is terheltetni. Megtámadtatásaira ennél egyebet nem felelhet.“

Spanyol Amerika.

Az ánglus Courier számos tudósításokat közöl Déli-Amérikából, de a' mellyekben mindössze is kevés találtatik valamirevelő, 's a' mi van, ide megyenki: Az Éjszak-Amériikai Követ, Anderson Úr, gőzhajón jöven a' Magdalena vizén Hondáig, Dec. 10d Szanta-Fe-de-Bogotába megérkezett, 's a' Columbiái Igazgatás által nagy megkülönböztetéssel fogadtatott. Az Igazgatás az előtt kevés-

sel egy jelentést intézett a' Köztársaság' lakosaihoz, hogy nekik Puerto-Cabellónak megvételehez, melly csupán egyedül volt már spanyol kézen a' Columbiái földön, szerencsét kívánjon. A' Columbiano nevezetű Ujság Febr. 4d a' Perui Congressus részéről, a' Columbia és Peru között kötött szövetségnek megerősítését közli.

Az Etoile Apr. 21d Londonból ugyan azon hónap 18dikéről vett, a' mint mondja, rendkívül való alkalmatossággal, némelly tudósításokat, mellyek szerint a' Columbiái Köztársaságban nagy zűrzavar volna; úgy mint egy Royalista vezér feltámadott Bolívar ellen, 's úgy hiszik, hogy nem csak őtet, hanem az egész mostani Igazgatást is lefogja ültetni.— Mas nap, Apr. 22d ismét elmondja az Etoile ezen híreket, de a' mellyek, mind látszik, a' Journal des Debats korábbi tudósításainak más fordításai.

A' Courier azt állítja, hogy Mexicoból legújabbán érkezett tudósítások szerint, a' Januáriusban ottan kiűtött visszavonások tökéletesen eligazítottak, 's a' Statusnak teljes kiterjedésében újra helyreállított a' csendesség.

Az Etoile, hogy Columbiáról közölt 's feljebb említett tudósításait menthesse, némelly hivatalos-levelek kivonásait közli, melly levelek, az ő állítása szerint Porto-Riccóból Febr. 5d a' spanyol Igazgatáshoz intéztettek, 's a' Madridi Ujságnak Apr. 15d költ számjában találtatnak. Ezen említett hivatalos-levelekben az erősítetik, hogy Terra-Firmának népei, reáunván a' pártoskodás' jármára, hogy azt lerázhassák nyakokról, mindenfelől fel kezdenek tamadni. A' Szanta-Fében fennálló úgynevezett constitutiós Igazgatás, a' pénz szűkétől indítván, Columbiának éjszaki tartományait nyomni kezdte. A' hatralévő adónak behajthatására katona csapato-

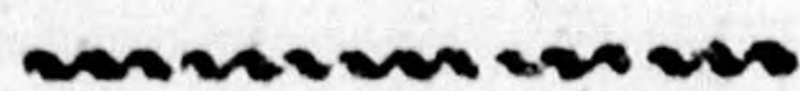
kat akarának kiküldeni, de a' katonák, kik magok sem kapák meg hópénzeket, vonogattak magokat a' meneteltől; 'shárom hónap oltasemmi bémenetelért való vámot nem vett az Igazgatás az éjszaki tengerparton lévő kikötőkből. Caraccas városára 20,000 Piaszter Contributiót vetettek, hogy így a' hatra lévő hópénzt csak valami részhen is kifizethessék. Azonközben egész Venezuelában nem volt 2000-nél több katona a' zászlók alatt, a' többi mind megszökött. Puerto-Cabello, Maracaibo és Cumana csaknem minden őrizet nélkül vagynak, a' mint mondják, mellyért is a' megámadtatástól való félelemnek miatta olly parancsolatok adattak ki, hogy a' nevezett helyekről, mindenféle hadi szerek az Apure' dél. oldalára szállíttassanak. Számos Columbia tisztviselők, tartván tőle nehogy Szanta-Fe visszaadja a' kölcsönt, Curaçao szigetére futottak; 's a' Columbiainak feon hangon kezdik ezt mondogatni: „ha Anglia nem segít bennünket, el kell vesznünk.“

Portugallia és Brasilia.

A' közelébbi levelünkben említett Decretumnak, melly Bempostában Dec. 18d. költ, de csak Mártz. 13d hirdette-tett ki, 's a' pártos uralkodás alatt hozatott rendszabásokat törli-el, teljes foglalata im' ez: „VI János, Isten' kegyeléből 's a' t. Gondolóra vévén, melly fontos dolog legyen mind Isten' és az én magam szolgálatjára, mind ezen Ország-nak köz boldogságára nézve, azon dolgoknak elháríttatása, mellyek ama Státus gazdalkodási éz törvényhozásbeli újításokból származtanak, mellyek azon szerencsetlen időben tétettek, midőn minden rendű hív Jobbágyaim elnyomattattak egy merő rontásra czélozó czimboraságnak lelke által; meggondolván mennyire hasznos és szükséges legyen, hogy

egyszersmind olly rendszabásokhoz nyuljak, mellyek boldogságra és közjóra czéloznak; 's a' midőn ezen tekintetben magamat ahoz tartanám, a' mit, a' Júl. 19dikei Decrétum által az említett újítások áltnézése vegett kinevezett miniszteri Junta, elébem terjesztett, meghatároztam a' mi következik: 1) Eltörölöm az úgynevezett Cortesek által 1821 Mártz. 22d hozalott 's ugyan azon hónap 24d az úgyneveztetett Regenség előtt köz hírré tétett Decrétumot, melly az 1820 Aug. 24d és Sept. 15dikei szerencsetlen napokban esett pártos történeteket, a' legnagyobb szemtelenséggel, törvényeseknek és szükségeseknek, 's a' kik azokban elég vakmerőséggel rollokat játszódnak ollyaknak hirdeti, mint a' kik Hazájok iránt magokat jelesen érdemesítették, 's a' nemzeti becsületnek, 's a' népek hűségének gyalázatjára, a' legnagyobb, leggyalázatosabb, 's legtöbb útalatra méltó istentelenséget a' virtusok' sarabá helyheztetik. Mellyért elvégeztem, hogy megparancsoljam, hogy a' nevezett Decrétum, 's minden más oklevelek, mellyek csak az eltöröltetett Constitutióra és annak talpköveire, avagy azok mellett tett esküvésekre czéloznak, semmivé tétessenek, 's minden könyvekből, mellyekbe béjegyeztettek, kiszaggattassanak vagy kötöröltessenek, úgy hogy azokat többé elolvasni ne lehessen, és így amaz istentelenséggel teljes történetnek legkissebb emlékezete se maradjon. 2) Eltörölöm hasonlóképen az úgynevezett Cortesi-gyűlésnek 1821 Jún. 28d költ Decrétumát, melly a' közönséges tanítást 's a' kezdő iskolák' felállítást minden embernek megengedi, melly rendszabás nem egyébre való, minthogy általa az erköcs-telenségnek tágas kapu nyitassék, 's a' nevelésnek és az ifjak tanítatásának első sarjadzásai semmivé tétessenek; a' midőn pedig legfőbb gondja minden

vallérozott Igazgatásnak oda szokott fordítva lenni, hogy semmi a' vallással, a' jó erkölcsökkel 's a' nevezett Igazgatásoknak Statusbeli principiumaival ellenkező dolog ne taníttassék; mellyre nézve szükséges, hogy minekelőtte a' Professorok hivatalok' gyakorlására bocsátatnának, megbizonyítsák, hogy bírnak a' megkívántató tulajdonságokkal, mint a' hogy erre nézve már korábban is törvényes rendelkezéseket tétettem, 's az azokra való ügyelést ezennel is újra parancsolom. Az említett törvénytelen módon nyitott minden iskolák azért is bezárattassanak, ha Professoraik bé nem tudják bizonyítani, hogy teljesesítik a' törvényes határozásokat." (Ezután, minden kétségnek elharítása vegett, előszámláltatnak a' Cortesi gyűlésnek minden egyéb rendelkezései, mellyek jelenvaló Decretum által ezenel eltöröltetnek).

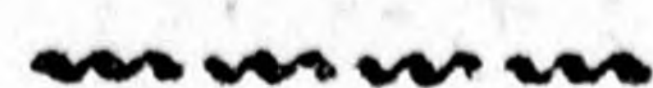
Egy hajó, melly Jerseybe érkezett, Rio de Janeiróból Febr. 12dikéig terjedő leveleket hozott. Ezekből azt láthatni, hogy azon próbatételnek következtében, melly szerint a' Brasiliai hadi hajókat olyan személyekkel kell meg-
rakni, kik az Országnak belsőjével való egybeköttetésen munkálódnak, ezen utóbbiak darab idő olta kerülnek a' fő-városhoz, melly miatt a' kereskedés is csökkenni kezdett. — A' Netheroy nevű Fregáton lévő Brasiliaiak nem akarának engedelmessé válni az anglus Tiszteknek, 's egy napon minden anglus hajós legényeket a' hajónak alsó részébe üztek. Csak hamar azután egy (anglus) Kapitány közelített a' Fregáthoz, 's a' Brasiliaiak tüzet adtak reá, és emberei közül néhányakat megsebesítének. De nem tölt bele sok idő, hogy a' partról egy esapat katonaság küldetett a' Fregátra, 's az igazgatókat hódolásra hajtotta, 's a' dolog-

nak indítóit magával fogva vitte. — A' posta-hajó, a' mint hallika Febr. 17d fog megindulni Anglia felé. — A' fő-városban teljes csendesség uralkodott.

Spanyol Ország.

Apr. 21d. így ír az Etoile Madridból ugyan azon hánap' 15dikéről: „Ő Felsége a' Király f. h. 9d Aranjuezből Tolédóba ment, a' hol az áldozó-hetet tölteni szándékozik. — A' m. eszt. Oct. 26d költ Decretumnál fogva, a' mint tudjuk, minden tisztviselőknak, mellyek 1820 Mártz. 7dike olta léptek hivatalba, kötelességekké tétetett, hogy magokat kitisztítsák. Azonban minthogy Ő Felsége nem akarja a' büntelenekeket egybezávarni a' bűnösökkel azon tisztviselőknak, kikre semmi szeményes vétség bé nem bizonyított, megengedni méltóztatott, hogy a' pártoskodás előtt tett szolgálatjokért a' penzióhoz való jussokat fentartassák. — Az Igazgatás hivatalos-leveleket vett Febr. 5dikéről a' Porto-Riccói Kormányzótól, mellyek szerint azon nevezetes Coloniában újra teljesen helyreállított a' Király' tekintete.“

A' spanyol királyi kölcsönvétel mind inkább kezdi magára vonni a' Közönségnek és pénz-kereskedőknek figyelmeket, 's napról napra fontosabb vizsgálódásokra szolgáltat okat. — A' Király a' leghatóságosabb rendszabásokat vette elő arra nézve, hogy a' pártoskodás' sebeit meg-
orvosolhassa: a' 100 millio Reállal fundált eltörölő pénztár; a' bizonytalan adóknak a' bélyegbér' felemelésével való szaporítása; más egyéb financiai rendszabások; a' szoros gazdaság; a' Coloniákkal financiai egységre lehető lépés, mind ezek olyan dolgok, mellyek bennünket mind a' legjobb reménységekkel töltenek-el.

Franciaország.

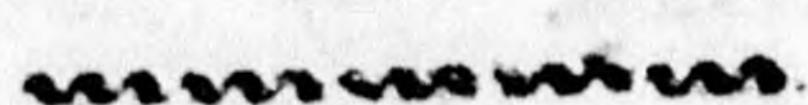
Az Etoile így ír, az általunk is említett Muzéumbeli képnek megsértéséről: „A kép Rubensnek, nem igen nagybecsű dolgozása. Azon semmirekellő, ki képes vala illy gáliczbő-savannyal hintette-meg a' képet. A' dolog Ápr. 15d. délutáni 3 és 4 óra között történhetett, a' melly nap a' Muzéumba csupán művészek és bémenő-czédulával bíró idegenek mehettek-bé. Némellyek azt állítják, hogy még három órakor a' maga épségében láta a' képet. Azt beszélik, hogy ugyan azon gonosztévő egy másik levelében azzal fenyegetődzik, hogy a' királyi gyűjteményben minden állatnak mérget fog beadni.

A' Moniteur egy kivonását közli azon levelnek, mellyet Línea-hajós Hadnagy és a' la Coquilla Fregát kormányzója Duperrey Úr küldött a' Tengeri-Miniszterhez. Az említett levél 1823 Május 15d. költ Otaheitiban, 's az utazás némelly környülállásainak előadása után, a' többek között a' következőket közli: Vallis, Bougainville, Cook és Vaucouver tengeri utazók, midőn ezen szigethez érkezének, számos Piroguek vevék őket körül, 's mi nem kevésbé ütődünk-meg rajto, hogy egyet sem látánk felénk közelíteni; hanem csakhamar megtudánk, hogy ennek az oka az vala, hogy éppen akkor minden a' Predikáció volt; más nap már mindenféle élelemre való dolgokat hozának a' szigetbeliek hozzánk eladni. — Otaheiti szigete most egészen más, mint volt Cook idejében. A' Londoni királyi társaság Missionariusai tökéletes fordítást tettek a' lakosok erkölcsében és szokásaiban. A' bálvány-imadásnak vége, 's a' szigetnek öszveséges lakosai a' keresztyén hitre tértek; az aszszonyok nem mennek

többé a' megérkezett hajóra, sőt inkább igen tartózkodók, ha a' szigeten találkozik is az ember velek. A' házasság a' szerint megy végbe, mint Európában, 's maga a' Király is alája veté magát annak a' törvények, hogy csupán egy feleséget tart; megengedtetik most már az aszszonyoknak, hogy férjeikkel egy asztalnál ülhetnek. — Az Aroyk istentelen társasága megszűnt; meg vele együtt 1816 olt a' véres hadakozás is, mellyet ezen népek folytatának. — A' lakosok már most tudnak olvasni és írni, 's vagynak vallásos könyveik, mellyek az ő hazai nyelvekre fordítatván, Otaheitiban, Ulie-teaban vagy Emeoban nyomtatatnak. Vagynak szép templomok, mellyeket a' nép, Predikáció végett, minden héten kétszer nagy buzgósággal gyakorol. Gyakran lehet, látni mint írják-le magoknak némellyek a' Predikációnak nevezetesebb helyeit. — A' Missionariusaik minden esztendőben egybegyűjtik a' felserdült 's 7000 lélekből álló népességet a' Papa-hoi templomban; az idei egybegyűlés éppen mostan áll; ebben a' Missionariusok által ajánlatott törvénykönyvnek cikkelyei vetetnek vizsgálatba; 's az Otaheiti előkelők felállván a' szálló-székre, egész orákig nagy tüzzel beszélnek. — A' sziget, ezelőtt mintegy két hónappal függetlenné hirdeté-ki magát. Az anglus vitorla, melly Kapitány Wallis utazása olt, ottan lobogott, veres vitorlával váltatott-fel, mellynek felső szegletén egy fejer csillag vagyon. — A' Missionariusok, kiket a' lakosok mód nélkül tisztelnek, befolyásokat megtartották; ők bennünket igen szívesen láttak, 's a' lakosok bőséggel adtak élelmet, és holmi csekélységekért nevezetes dolgokat kaptunk tőlök.

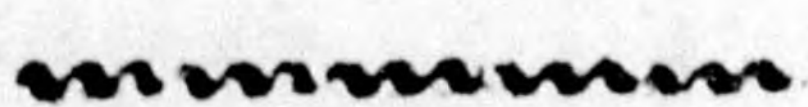
A' Toulousei Appellatiós-törvény-szék Febr. 14d. 72 francia szökevény katonák' dolgát intézte-el. Ezen szökevények a' következő seregekben való

szolgálatnál vádoltatnak, u. m. Oberster Caron alatt az Idegen-legióban, melly midőn a' Francziák Spanyol Országba bémén-tek, a' Bidassoánál feküdt; a' Lugói li-beralis Idegen - legióban; a' Corrunnai liberalis Legióban Jansens vezérlése alatt, a' II. Napoleon lánçasai között, 's végre egy Guerilla csapatban. A' bévádoltat-tak közül 24 jelenlévők ellen per indítta-tott, a' többiek szabadon bocsáttattak.

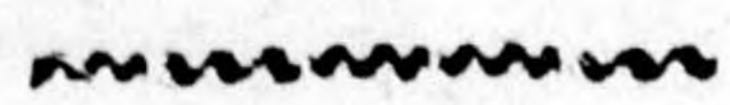

*Május. 3d. a' Státus - papiro-
sainak közép-árrok:*

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 97
Ugyan az 2 1/2 p. Ctmal Sorsvonásos Költsön
1820-ról C. P. Ugyan az 1821 ről 100ft. C. P. 130 3/8
Bizonyítás 1821 d. Költsönről 100 ftért C. P.
Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 p Ctmal
50 1/2 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank Actia
1094 3/5 for. C. P. Cs. Arany —

Bécsben a' marha - húsnek fontja Má-
jus hónapra ezüstben 7, V. Czban 17 1/2
Xrra határozatott.

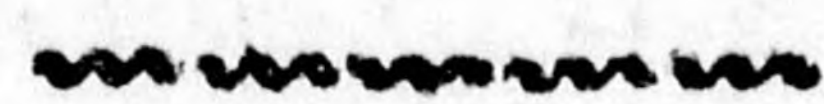

Magyar Ország.

A' Budai és Pesti egyesült német
Ujság szerint Budán Apr. 26d a' Magyar
Országai királyi Fő Tárnok-Mester Ko-
rompai Gróf Brunsvik József Ó Ex-
clja által, e' f. esztendőre rendelt Tár-
nok-szék, segítségül híván előbb a' fő
templomban a' szent Lelket, ugyan Ó
Excljának előlülése alatt gyűléseit elkez-

dette, 's azolta Mélt. Berzeviczi Ber-
zeviczy Pál Vice Tárnok-Mester (és
Helytartó Tanácsos Urnak előlülése alatt
folytatja. Az ezen Tárnok-székre meg-
hívatott sz. k. Városok 's azok részéről
küldetett Senátor Urak e' következők
Buda: Stermenszky András; Pest:
Vukovics Mihály; Bártfa; Grün-
wald József; Ujvidék: Jvannovics
Euthymius; Pécs: Fárthinyi Ignác
(Város Kapitánya); Nagy-Szomba: Pull
János; Szeged: Hódy Imre; Szabad-
ka: Mukics Simon; Debrecen: Mar-
kos György Győr: (Küldöttje még meg
nem érkezett.)

A' Hazai Tudósítások szerint Pesten
Apr. 26d hosszas betegeskedése után
nyálkás guta-ütésben meghalt Mélt. Cse-
konics József Úr cs. k. General-Major,
Sz. István Királyi Rendének Kis-keresz-
tes Vitéze munkás életének 67d eszten-
dejében. Hideg tetemei rangjához illő
katona pompával Apr. 28d a' Soroksári
lineáig kísértettek, és Ns. Torontal Vár-
megyébe vitetvén, Zsomboly (Hatzfeld)
Mező-városában a' fámiliának készített
sírboltba fogtak eltemettetni.

Hivatal-keresés.

Egy legjobb idejében lévő férjfiú,
ki a' mezei-és vízépités mesterségét, va-
lamint a' földmérés tudományát, theore-
tice es practice egész kiterjedésében tö-
kéletesen tudja, 's mind ezen ismeretei-
nek számos jeleit adta, 's erről, vala-
mint jó erkölcséről hivatalos bizonyság-
leveleket mutathat, kívánna valamely Ura-
raságnál Epítettő-Ingenieuri állandó hi-
vatalba lépni. Értekezödni lehet iránta
M. Kurír Redactiójánál.

